

HE 126/2001 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle valtuudesta valtioneuvoston antamiseksi suomalaisille lentoyhtiöille koskien kolmansille osapuolille aiheutuvia sotariskivahinkoja

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että Eduskunta antaisi perustuslain 82 §:n 2. momentissa tarkoitetun suostumuksensa siihen, että valtioneuvosto voisi antaa määräämillään ehdoilla vastavakuuksia vaatimatta valtioneuvoston suomalaisten lentoyhtiöiden sotariskin kolmansille osapuolille aiheutuvien henkilö- ja esinevahinkojen osalta enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan. Takuu esitetään an-

nettavaksi siten, että se tulee voimaan taannehtivasti 25.9.2001 lukien irtisanottuja lentoyhtiöiden sotariskivakuutuksia vastaavasti. Takuu annettaisiin muiden ehtojen suhteen erikseen sovittavalla tavalla, kuitenkin niin, että kolmansien osapuolien henkilö- ja esinevahingot katettaisiin enimmillään yhteen miljardiin Yhdysvaltain dollariin (1.000.000.000 USD) asti vahinkotapahtumaa kohden.

PERUSTELUT

Yhdysvalloissa 11.9.2001 tapahtuneiden terrori-iskujen seurauksena lentoyhtiöiden ns. sotariskivakuutukset on sanottu irti kolmansille osapuolille aiheutuvien henkilö- ja esinevahinkojen osalta (vakuutusten vakiolauseke AVN 52 C) 24.9.2001 kello 23.59 GMT lukien. Esimerkiksi Finnairin osalta irtisanottu vakuutusturva kattoi mainitut vahingot 1,75 miljardiin Yhdysvaltain dollariin asti vahinkotapahtumaa kohden. Ilmailuvakuutusehtoihin tehtyjen muutosten vuoksi vakuutusmarkkinoilla ei ole saatavissa kolmansien osapuolien henkilö- ja esinevahingon kattamiseen riittäviä vakuutuksia, vaan vakuutus-katto on pudotettu 50 miljoonaan Yhdysvaltain dollariin. Vakuutukset ovat välttämättömiä lainsäädännön ja ilmailuviranomaisten määräysten perusteella, lentoyhtiöiden konekaluston leasing- ja rahoitussopimusehtojen täyttämiseksi sekä lentoyhtiöiden riskienhallinnan järjestämiseksi kestäväälle pohjalle. Ilman vakuutuksia lentoliikenne uhkaa pysähtyä asteittain 24.9.2001 kuluessa ja viimeistään 24.9.2001 kello 23.59 Greenwichin aikaa.

Lisäksi vakuuttajat ovat ilmoittaneet irtisanovansa lentokoneiden sotariskivakuutuksen (vakiolauseke AVN 51) päättymään

5.10.2001, ellei lentoyhtiö ole 28.9.2001 mennessä hyväksynyt vakuuttajien vaatimaa lisämaksua.

Euroopan yhteisöjen valtiovarainministerit ovat käsitelleet syntyneitä tilannetta kokouksessaan 22.9.2001 ja päättäneet, että hallitukset voivat syntyneessä force majeure – tilanteessa ja kestävästä ratkaisusta osapuolten välillä etsittäessä taata yhdeksi kuukaudeksi kolmansien osapuolien niin sanotun sotariskiturvan, joka käsite sisältää myös terrorismin. Valtiovarainministerit päättivät lisäksi, että valtiot voivat periä takuustaan riskejä vastaavan maksun, mutta tämä maksu voidaan lyhyellä aikavälillä jättää perimättä.

Lentoliikenteen jatkuvuuden varmistamiseksi talouspoliittinen ministerivaliokunta on 24.9.2001 puoltanut valtioneuvoston antamista taannehtivasti 25.9.2001 lukien enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan suomalaisten lentoyhtiöiden edellä kuvatun AVN 52C vakuutuslausekkeen mukaisesta sotariskistä. Valtioneuvosto päättäisi erikseen takuun ehdoista. Kolmansien osapuolien henkilö- ja esinevahingoista annettaisiin takuu enimmillään yhteen miljardiin Yhdysvaltain dollariin (1.000.000.000 USD) asti vahinkotapahtumaa kohden.

Edellä lausutun perusteella ehdotetaan,
että Eduskunta päättäisi perustuslain 82 §:n 2 momentin mukaisesti antaa suostumuksensa sille, että valtioneuvosto voi vastavakuuksia vaatimatta antaa valtioneuvoston erillisellä päätöksellä, siinä määriteltävine ehtoineen taannehtivasti,

25.9.2001 lukien enintään yhden kuukauden ajaksi kerrallaan suomalaisten lentoyhtiöiden sotariskin kolmansille osapuolille aiheutuvien henkilö- ja esinevahinkojen osalta enimmillään yhteen miljardiin Yhdysvaltain dollariin (1.000.000.000) asti vahinkotapah- tumaa kohden.

Helsingissä 24 päivänä syyskuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Sauli Niinistö*